

derester, det maa jo være „gesundenes Fressen“, som Tydskken siger, for Kobbersmedlauget. OI-dermand og Bisiddere kunne jo da anlægge Laugsprocesser mod disse Kobbersførere, der paatage sig Reparationer. Der er imidlertid et Argument, der blev fremført af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 2den Valgkreds, som ikke endnu er bleven imødegaaet, og som jeg skal tillade mig at omtale med et Par Ord. Den ærede Rigsdagsmand sagde nemlig, at man maatte modsætte sig den Ret, Kobbersførerne havde, af statsøkonomiske Grunde — ja, det har jo en stor Vægt „statsøkonomiske Grunde“ — fordi de fleste af disse Kobbersførere vare Udlandinge og slæbte Pengene ud af Landet. Man skal altsaa søge at forebygge, at Folk tjene Penge her i Landet, for at de ikke skulle slæbe dem bort med sig, hvilket er til stor Skade for Staten. Da jeg hørte dette, stod det saa tydeligt for mig, naar jeg første Gang hørte dette Argument. Det var, da jeg var en Dreng; der var da en Tambourmajor i Dyrehaven, som slog paa mange Trommer paa engang, han tjente mange Penge derved, og jeg syntes, det var meget morsomt, men en gammel Karl, som min Fader havde, rystede paa Hovedet og sagde: Han slæber mange Penge ud af Landet. Siden har jeg oftere hørt det Samme, og vi kunne jo sige det Samme nu; man burde jo herefter jage alle fremmede Kunstnere og Kunstnerinder ud af Landet; saaledes f. Ex. ogsaa Pepita, thi hun slæber vist mange Penge ud af Landet, hun reiser vist bort med en god Deel i Lommen, og det maae vi forhindre, det maa hun ikke. Jeg vil henstille til den ærede Rigsdagsmand, om det ikke ogsaa var rettest, at vi forbød al Handel med Udlandet, thi enhver Udlanding, der handler med os, tjener derved; gjorde han ikke det, vilde han ikke handle med os. Den strenge Consequents af den ærede Rigsdagsmands statsøkonomiske Opsfattelse er altsaa den, at man forbyder al Handel med Udlandet.

Scholer: Dersom der var Spørgsmaal om nu at give Kobbersværkerne et saadant Privilegium, vilde jeg ikke finde det rigtigt ligeoverfor Kobbersmedene, men at høre det Pri-

villegium, der har bestaaet saalænge, vilde efter min Mening være aldeles uforvarsligt ligeoverfor Consumenterne. Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Lange) bemærkede, at den Concurrence, som Kobbersmedene maatte udholde med Kobbersværkerne, var ubillig, ja jeg troer endog han sagde uretfærdig, men jeg troer rigtignok, at Concurrence aldrig kan være ubillig eller uretfærdig, thi det er ved den, at Producterne bringes til deres naturlige Pris. Dersom man skulde gjøre Noget i denne Sag, da maatte jeg finde det ganske rigtigt, at man, som af flere Talere bemærket, gav Kobbersmedene den samme Ret til Huseren, som Kobbersværkerne have. Dersom Kobbersførerne overskride, hvad der er lovligt, saa er det en anden Sag, saa maae de derfor drages til Ansvar for Domstolene, men de have en lovlig Ret til at drage omkring med deres Producter, og at betage dem denne Ret vilde være til ubodelig Skade for Landmanden, navnlig i mangfoldige Egne af Sylsland, hvor man har mange Mile til Kjøbstaden, og hvor Beboerne nu af Kobbersførerne blive forsynede med Kobbertøi og flere Gjenstande. Naar her er talt om, at 26 Hollændere fra Haraldskjær Fabrik drog Landet rundt, da troer jeg ikke, man, dersom man vil spørge de mange Tusinder, der staae i Forbindelse med dem og handle med dem, vil finde, at de ere misfornøiede med dem, thi det er ganske vist, som en æret Taler (Klee) har bemærket, at de ere vel sete, hvor de komme, da de stedse have opført sig som honnette og rettskafne Folk. Som Bevis paa, at de drive deres Fabrik, som den bør drives, skal jeg anføre, at siden de ere komne til Haraldskjær, er Affætningen tiltaget overordentlig stærkt; de levere gode Varer til billige Priser, og det ikke alene Kobbertøi, men ogsaa andre Gjenstande som dem, den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) anførte, navnlig Høleer og Skjæreknive og saadanne Ting, der ere uundværlige for Landmanden. Jeg mener saaledes, at det vilde være urigtigt mod de mangfoldige Consumenter, som ere affkaarne fra paa en nem Maade at forskaffe sig, hvad de skulle bruge, dersom man vilde ophæve dette Privilegium, hvorved de kunne faae deres